

Daniel Höra • Vahşi Sürü

ON8 • Türkçesi: Dilman Muradođlu • Roman • 276 sayfa • Önerilen sınıflar: Lise
ZAMAN ve MEKÂN • BİREY ve TOPLUM • HAK ve ÖZGÜRLÜKLER • ERDEMLER
yolculuk • şiddet • köy yaşamı • sanat • eşitlik • demokrasi • bağnazlık • propaganda • toplumsal bellek

Daniel Höra, sıradan gençlerin yaşamlarını çokkatmanlı resmettiği, duygusal ritmi yüksek, etkileyici gençlik romanlarıyla tanınıyor. ON8'deki bu ikinci romanında okura, nefretin ve ırkçılığın her zaman ayırt edilebilir bir çıplaklıkla değil, bazen son derece demokratik ve insancıl görünen söylemlerle, yaşamlara nasıl sızdığını hatırlatıyor. Propaganda, kışkırtma ve kaba kuvvet karşısında sessiz kalakalışların, hem tarihte hem de günümüzde gebe olduğu acılara gönderme yapıyor.

Almanya'nın doğusunda bir köyde, insanlar hayatlarını birbirinden kopuk, gelecekte beklenisiz, renksiz bir rutin içinde sürdürüyordu. Siyasetten uzak, verimsiz yakınmalar içinde, tutunacak anlamlı şeylerin eksikliği içinde yaşıyorlardı. Altı yabancı köyün dışındaki büyük eve yerleşmesi her şeyi değiştirmeye başladı. Unutulmuş değerler ve ilişkiler yeniden canlanırken, köye sinsice sızan tehdidin kimse farkına varamadı. Bir sanatçı hariç! Yoksa her şey için geç mi kalınmıştı?..

TARTIŞMA KONULARI...

1. Altı yabancı köye yerleşme nedenlerini nasıl açıkladı? Ben'in dikkatini çekmeyen, ancak bu aileyle ilgili ilk andan itibaren sizi rahatsız eden ne var?
2. Eski Rus havaalanındaki "oyunlar" da ikizlerin hangi yönleri ortaya çıkıyor? Kitabı okumayan birine ikizleri nasıl anlatırsınız?
3. Çiftliğe yerleşen yabancılar köy halkıyla kaynaşmak için hangi taktikleri kullanıyorlar? Bu basit ve çok bilinen taktikler sizce neden çoğunlukla işe yarıyor?
4. 54. sayfada Reinhold'un, Ben'e anlattığı demokrasi anlayışına ve verdiği fırıncı örneğine ne diyorsunuz?
5. İnsanların kendi ihtiyaçları için üretim yapmaları doğal. Ancak çiftlikteki yabancıların bu konuya yaklaşımları neden rahatsız edici? Üretim çabalarında ve yaşam tarzlarında ters olan bir şeyler var mı?
6. Sanatçı Georg, çiftlik sakinlerine neden mesafeli? Şüphesizliğine sanatçı duyarlılığı mı, deneyim mi, iletişimsizlik mi demeli?
7. Ben, etrafını kuşatan şiddet olgusunun ne zaman farkına varıyor? Neler yaşıyor, olup bitenlere ne tür yorumlar getiriyor? Ben'in bu özür bulma çabasını nasıl açıklarsınız?
8. Kadınları dışlayarak sadece erkeklerle halkevinde toplantı yapan Reinhold'un kadın erkek eşitliği konusunda çeşitli vesilelerle ortaya koyduğu görüşleri irdeleyin. Bu bakış açısını bugün hangi toplum ve kişilerde görüyorsunuz?
9. Reinhold, köy sakinlerinin güvenini kazandıktan sonra hırsızlar meselesini ortaya atarak hangi aşamaya geçmeye, ne yapmaya çalışıyor? Bu toplantıdan sonra hangi olay Ben'in gözünü açıyor? Bu olay sizde nasıl duygular uyandırdı?
10. İkizlerle Berlin'e ve Georg'la Polonya'ya yaptığı iki yolculuk, Ben için neden dönüm noktası oluyor? Bu deneyimlerde kendini nasıl hissediyor? Georg'la Polonya'ya gitmesinin nedeni sanat aşkı mı?
11. Roman boyunca hangi karakterlerde ve ne konularda bağnazlık görülüyor? Gerçek hayatta, yakın ya da uzak çevrenizde ne tür bağnazlıklarla karşılaşıyorsunuz? Bu sağlıksız tutumla mücadele sizce hangi yöntemlerle yapılabilir?

12. Georg, köydeki Nazi oluşumuyla hangi yöntemle mücadele etmeye çalışıyor? Siz olsanız tek başınıza böyle bir mücadeleye girer miydiniz? Georg'a karşı atak nereden, nasıl geliyor? Bu süreçte Ben, Georg'a yardım etmek için ne yapıyor?
13. Romanda anlatılanların bugünün toplumlarında karşılığı var mı? Şiddetin tırmanmasında köy sakinlerinin payı ne? Sizce hangi noktada farklı tavır alınsaydı, olaylar istenmeyen noktaya gelmezdi?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Önerilen tüm çalışmalar, sınıf ortamında, öğretmen yönlendirmesiyle uygulanabilir.

- **Tartışma:** Ben ve ikizler, eski Rus havaalanına ilk kez gittiklerinde Konrad çok simgesel bir soru sorar: "Bizim yanımızda mısın, yoksa karşımızda mı?" Bu soruyla şekillenen baskıcı zihniyeti nerelerden tanıyorsunuz? Taraf olmanın dayatılması konusunu tüm yönleriyle, örnekler üzerinden tartışın. Taraf olmanın dışında bir seçenek olmaması ne anlama gelir?
- **Okuma:** Reinhold'un, Hitler Almanyası ve 2. Dünya Savaşı ile ilgili algısı oldukça taraflı. Tarih dersine ek olarak çeşitli kaynaklardan bu sancılı dönemin gerçeklerini sınıfça okuyun. Dönemin tarihsel kronolojisini çıkarın. Reinhold ve onun gibiler hangi olayları çarpıtıyor? Gerçeklerle karşılaştırın.
- **Araştırma:** Halkçı yönetim anlayışının temeli olan demokrasi kavramının tarihsel ve toplumsal sürecini araştırın. Nerede doğdu, ilk demokratik yönetimler hangileri, farklı uygulamaları neler, toplumlara yararı ne, temel ilkeleri neler, neden cumhuriyetlerin temeli, Türkiye'de demokrasi anlayışı vb. sorulara yanıt bulmak için kapsamlı bir araştırma yapın. Günümüzün bu çok tartışılan kavramına ilişkin farkındalığı artırın.
- **Sunum:** Öğrenciler 3 gruba ayrılın. Bir grup Asya'daki, diğer grup Amerika, üçüncü grupsa Avrupa kıtasındaki çeşitli ülkelerin tarihte başvurdukları propaganda yöntemlerini araştırın. Her grup kendi içinde çalışarak, ulaştığı verileri etkileyici görsellerle birlikte sunum haline getirip diğerlerine aktarın ve soruları yanıtlayın. Bakalım, hangi ülkelerde benzer propaganda yöntemleri kullanılmış? Neden?
- **Yazma:** Romandaki çoğu olayın, Nazi Almanyası'nda Hitler ve ekibinin yaptıkları eylemlerin tekrarı olduğunu görüyoruz. Olayların Almanların toplumsal belleğindeki hangi gerçek olaylara öykünme olduğunu bulun. Bir liste hazırlayın ve romanda anlatılanları gerçekte yaşananlarla eşleştirin. Küçük bir çevrede, birkaç kişiyle yaşananlarla, ülke genelinde milyonlarca insanla gerçekleşenlerin boyutlarını ve etkisini karşılaştırın.
- **Yarışma:** Öğrenciler 4 gruba ayrılın. Her grup çok geniş düşünerek, kendi içinde toplumsal yaşamda yer alan psikolojik ya da fizyolojik şiddet örneklerini listeleyin. Grup sözcüleri bir araya toplansın ve saat yönünde sırayla ve her seferinde bir tane olmak üzere listelerindeki örnekleri söylesin. Aynı örneği verenin puan kaybedeceği bu yarışmada listesi en zengin olan grup kazanacaktır. Sonuçta kazanan grup zafer dansı yaparak başarısını kutlasın.
- **Canlandırma:** Sınıfta bir mahkeme kurun. Öğrencilerden bazıları kitapta geçen ve suçlu olduğunu düşündüğünüz karakterleri canlandırın, bazıları da hakim, savcı, avukat ve müdahil rollerini üstlensin. Geriye kalan diğer öğrenciler de jüriyi oluştursun. Hayali duruşmada, romanda anlatılan suçları nedeniyle yabancı ailenin üyelerini yargılayın. Bunu yaparken eşitlik, adalet, insan hakları, özgürlük ve somutluk kavramlarını göz önünde bulundurun. Bakalım, ne kadar adil olunabilecek?
- **Gezi:** İnternetteki çeşitli görüntüleri kullanarak 2. Dünya Savaşı yıllarında, Avrupa ülkelerine ve Hitler Almanyası'na sanal bir gezi düzenleyin. Açıklamalar ve rakamlarla bu gezinin döneme ışık tutmasını sağlayın. Gezi sonunda içeriğe ilişkin başta hazırlanan bir dizi soruyu hep birlikte yanıtlayarak bilginin bilince çıkmasına gayret edin.
- **Müzik:** 1. Dünya Savaşı'nda Rus cephesindeki bir Alman askerinin sevgilisine aşkını anlatan ve cephelerde simgesel bir değeri olan ünlü "Lili Marlen" şarkısını öğrenin ve dönemin ruhunu canlandırmak için seslendirin.